

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	
Nummer & Titel	IB 2021/60 Wijze van beoordelen van verblijfsaanvragen Brexit terugtrekkingsakkoord in het geval een VK-onderdaan in Nederland al lange tijd bijstand ontvangt zonder dat dit door de verstreckende gemeente aan de IND is gemeld
Kenmerk (digijust)	3350164
Hoofdtak	Regulier / Brexit
InformIND Thema	Regulier (Vc B) / Vc B13 Verblijfsrecht VK-onderdanen en hun familieleden (BREXIT)/ Vc B10/2
Relatie met	IB 2021/23, IB 2021/36, WI 2020/10
Geldig vanaf	25-05-2021
Geldig tot en met	25-11-2021 (Max. 6 maanden)

1. Aanleiding

Op 31 januari 2020 heeft het Verenigd Koninkrijk (VK) de Europese Unie (EU) verlaten (Brexit). Deze terugtrekking heeft op basis van een tussen het VK en de EU gesloten terugtrekkingsakkoord plaatsgevonden. In het terugtrekkingsakkoord gold een overgangperiode tot en met 31 december 2020. Gedurende deze overgangperiode is het EU-recht van kracht gebleven.

Voor voortzetting van verblijf in Nederland na 31 december 2020 hebben VK-onderdanen (en hun familieleden) een nieuw Brexit verblijfsdocument op grond van het terugtrekkingsakkoord nodig. Zij kunnen dit verblijfsdocument uiterlijk tot einde van de uiterlijke aanvraagtermijn aanvragen. De IND toetst of aan de verblijfsvoorwaarden van het terugtrekkingsakkoord wordt voldaan. Een beroep op de bijstand kan daarbij voor een VK-onderdaan (en voor zijn familieleden vanwege het afgeleid verblijfsrecht dat zij hebben) op dezelfde wijze als bij EU-burgers gevolgen hebben voor het rechtmatig verblijf.

De IND is bij de beoordeling van de Brexit verblijfsaanvraag (via raadpleging van gegevens in Suwinet) echter in een aantal zaken geconfronteerd met VK-onderdanen die al vele jaren een bijstandsuitkering (hebben) ontvangen zonder dat de gemeente dit aan de IND heeft gemeld. De IND heeft om die reden nooit de redelijkheid van het beroep op bijstand kunnen beoordelen. De VK-onderdaan heeft daardoor in al die jaren nooit een bericht van de overheid gehad dat het beroep op de bijstand mogelijk gevolgen heeft voor zijn verblijfsrecht in Nederland.

2. Inhoud/Toelichting

Zo lang een VK-onderdaan nog geen duurzaam verblijfsrecht heeft op grond van artikel 16 van Richtlijn 2004/38, kan een beroep op bijstand tot gevolg hebben dat het rechtmatig verblijf eindigt of nooit heeft bestaan. Dit hangt af van de vraag of het beroep op de bijstand al dan niet als redelijk wordt aangemerkt. De criteria voor deze toets zijn terug te vinden in hoofdstuk B10/2.3 van de Vc, het algemeen geldende beleid voor Unieburgers (meer specifiek in het onderdeel: beroep op de algemene middelen).

In de situatie dat de IND tot aan het moment van de Brexit verblijfsaanvraag nooit een melding van de bijstand heeft ontvangen, wordt na constatering daarvan de redelijkheid van de bijstand alsnog (achteraf) door de IND beoordeeld. In het geval de IND de bijstand na deze beoordeling als onredelijk beschouwt, volgt een verwijderingsmaatregel, tenzij de verwijderingsmaatregel als onevenredig wordt beoordeeld. Het vereiste van het toetsen van de evenredigheid van een verwijderingsmaatregel volgt immers uit de uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 7 november 2018 (ECLI: NL: RVS: 2018: 3584).

Dit informatiebericht is bedoeld om toe te lichten op welke wijze de omstandigheid dat de gemeente de verstrekking van bijstand niet aan de IND heeft gemeld, dient te worden betrokken bij deze evenredigheidstoets.

3. Hoe te handelen

Bij het toetsen van de evenredigheid van een verwijderingsmaatregel wordt beoordeeld of de persoonlijke omstandigheden van de VK-onderdaan zich verzetten tegen de verwijderingsmaatregel. Als wordt vastgesteld dat het EU-verblijfsrecht is geëindigd of van rechtswege nooit heeft bestaan, worden bij de belangenafweging van een verwijderingsmaatregel met name de volgende aspecten betrokken:

- de duur van het verblijf van de VK-onderdaan in Nederland
- de mate van integratie in Nederland van de VK-onderdaan en zijn familieleden
- de banden die de VK-onderdaan nog heeft met het VK (*is betrokkene bijvoorbeeld nog maatschappelijk actief in het VK?*)
- de gezinssituatie (*is er bijvoorbeeld na terugkeer gezinsleven mogelijk in het VK?; wonen er familieleden van betrokkene in het VK?*)
- de leeftijd van betrokkene
- de medische situatie van betrokkene
- de mate van sociale zekerheidspremies die de VK-onderdaan eerder in Nederland heeft betaald
- beroep op sociale voorzieningen

Deze aspecten worden als persoonlijke omstandigheden van de VK-onderdaan in onderling verband gewogen, ten behoeve van de evenredigheidstoets van een verwijderingsmaatregel. Welke van de genoemde aspecten (belangen) in de weging van toepassing zijn, is afhankelijk van de specifieke omstandigheden van het geval. Voor de toelichting ter zake van de wijze waarop de belangenafweging wordt uitgevoerd, wordt tevens verwezen naar de inhoud van hoofdstuk 5.2 van Werkinstructie 2020/10 (Het recht van de Europese Unie).

Let op: ten aanzien van de weging van de aspecten 'duur van het verblijf in Nederland' en 'beroep op sociale voorzieningen' geldt bij VK-onderdanen het volgende:

Als de VK-onderdaan tijdens het verblijf in Nederland gedurende een periode van 5 jaar of langer een bijstandsuitkering heeft ontvangen zonder dat gedurende die periode de verblijfsrechtelijke consequenties daarvan door de Nederlandse overheid aan de betrokkene kenbaar zijn gemaakt, dient deze omissie van de overheid bij de evenredigheidstoets als een zwaarwegende omstandigheid in het voordeel van de VK-onderdaan te worden meegewogen.

Hieronder wordt nader toegelicht waarom bovenomschreven situatie als zwaarwegende omstandigheid in het voordeel van de VK-onderdaan wordt aangemerkt.

Reden daarvoor is dat naarmate de VK-onderdaan langer in Nederland heeft verbleven zonder in die periode een signaal van de overheid te hebben gehad dat dit verblijf vanwege een uitkering verblijfsrechtelijk niet is toegestaan, er vanwege de Brexit een grotere mate van onevenredigheid ontstaat als alsnog een verwijderingsmaatregel wordt opgelegd.

Immers een verwijderingsbesluit heeft voor de VK-onderdaan in bovenomschreven situatie aanzienlijk grotere en verstrekkendere gevolgen dan voor een EU-burger. Een VK-onderdaan kan zich, nu hij achteraf alsnog bericht heeft ontvangen van de overheid, in tegenstelling tot een EU-burger als gevolg van de Brexit immers niet opnieuw in Nederland als bijvoorbeeld werkzoekende op Richtlijn 2004/38 beroepen. De VK-onderdaan kan zich na het opleggen van een verwijderingsmaatregel in deze situatie alleen nog beroepen op het (strengere) reguliere toelatingsbeleid voor derdelanders in het geval hij zich in Nederland wil blijven vestigen.

De omstandigheid dat de overheid de VK-onderdaan niet eerder heeft bericht over de verblijfsrechtelijke consequentie van het ontvangen van bijstand heeft naarmate deze inactiviteit van de zijde van de overheid langer heeft geduurd in die zin dus een nadelig gevolg voor de VK-onderdaan. Dit nadelige gevolg is vanwege de Brexit groter en ingrijpender voor VK-onderdanen dan voor EU-burgers die wel een beroep kunnen blijven doen op het EU-recht. Dit is dan ook de reden dat deze situatie als zwaarwegende omstandigheid in het voordeel van de VK-onderdaan wordt meegewogen bij de evenredigheidstoets. Daarbij is van belang dat het om een beperkte groep gaat.

4. Afstemming

Dit inhoud van dit bericht is afgestemd met JZST, DMB en RVN.